



Osmanlı Beyliği (1300-1389)
Editör: Elizabeth A. Zachariadou
Tarih Vakfı Yurt Yayınları
İstanbul 1997
277 sayfa

Küçük bir uç beyliğinin, Bizans'ın yerini alan ve Batı Hristiyan dünyasını yüz-yıllar boyunca derinden etkileyen güçlü Osmanlı İmparatorluğu'na dönüşmesi, birçok yönüyle incelenmesi gereken bir olgudur. Kuruluş dönemi hakkında 1930'larda geliştirilen kuramlardan sonra ortaya çıkarılan bulgular, eski tezleri geliştiren ve aşan savların kaynağı oldu. Yunanistan'daki düzenli Türk araştırmalarını ilk başlatan kurum olan Girit'deki Akdeniz Araştırmaları Enstitüsü, 11-13 Ocak 1991'de Rethymnon'da, Osmanlı Beyliği temalı uluslararası bir sempozyum düzenledi. Bu kitap, sözü edilen yeni bulgulardan yola çıkılarak hazırlanan ve bu sempozyuma sunulan bildirilerden oluşuyor. Osmanlı İmparatorluğu beşiği Bitinya ve halkı, Osman Gazi'nin İznik kuşatması ve Bafeus muharebesi, ilk üç Osmanlı padişahları hakkında üretilen ideolojik söylemler, Oğuz kökeni efsanesi ve 14. yy. Anadolu'sundaki sosyo-politik ve sosyo-kültürel yapılara ışık tutan çeşitli beylikler, dervişlerin kültürel ve dinsel yaşamlarına ilişkin yazılardan oluşuyor. Osmanlıların kökeni, bulunan yeni sikkeler, gaza geleneği ve dervişlerin rolü, arazi tahrirleri, Türk dili, diğer beylik

ve devletlerle ilişkiler üzerine karşılaştırmalı araştırmaları kapsayan bu kitabın ışığında Osmanlı tarihinin bilinmezlerle dolu bu en karanlık döneminin yeniden değerlendirilmesi gerekecek.

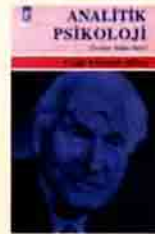
Kimya Güzeldir
Ömür Kuleli-
Osman Gürel
Nar Yayınları
İstanbul 1997
254 sayfa



Osman Gürel ile kimya üzerine yaptığı bir söyleşide tanışmıştım. O, sözlerine başlarken "kimya üzerine konuşacağımı sanmayın sakın" demiş, kimya tarihinden başlayarak simyayı, kimyanın gelişimini, toplumsal etkileri üzerine bilgi yüklü bir o kadar da keyifli bir sunuş yapmıştı.

Ömer Kuleli ile hazırladıkları bu kitapta yine aynı şekilde başlıyorlar söze. "Ey okuyucu; bu kitabın başlığına aldanma! İçindeki kısa yazılar, ne kimya ne fizik ne de başka bir bilimi öğretmeyi amaçlayan ders kitaplarında rastlayacağın dizesel, düzenli kurgunun ürünüdür. Bu yazılarda kimya bilgilerine rastlayabilirsin; ama, kimya öğretmezler. Fizik konuları ile karşılaşabilirsin; ama, fizik dersi vermezler... Bilginin her alanda ve her düzeyde bilimsel taban üzerinde yayılmasına ve gelişmesine bugün dünden daha da çok inanıyoruz. Gençlerin bilimi sevmelerini, bilimsel kuşku, bilimsel yargı yollarını tanımlarını istiyoruz, onların dünya görüşlerini bilimsel

yaklaşımlar üzerine kurmaları gerektiğine inanıyoruz. Asıl sözümüz gençleredir." diyorlar ve herkesin anlayabileceği bir dille genel kimya, elementler, besin kimyası, biyoteknoloji, çevrebilimi, bilim tarihi ve bilim politikası ve evrenin tarihi gibi çeşitli başlıklar halinde kimyayla, ama yalnızca kimyaya dair olmayan öyküler, bilimsel olgu ve süreçleri anlatıyorlar bize. Giderek özleşen bilim dallarından kimyayı çeşitli boyutlarda inceleyerek onu anlayabileceğimiz bir düzlemde anlatıp bizi onun, onu da tekrar yaşamın bilinen bir parçası haline getiriyorlar.



Analitik Psikoloji
Carl Gustav Jung
Çeviri: Ender Göl
Payel Yayınları
İstanbul 1997
428 sayfa

Psikanaliz kuramının en başta gelenlerinden biri olan Jung, kendisi ve öğrencileri ile günümüzde düşünsel alanda etkisini sürdürmektedir. Freud'un görüşlerinden çok etkilenmesine karşın kendi kavramlarını geliştiren Jung Freud'dan pek çok yerde ayrılır. Jung'un *psychesi* Freud'un *cinsellikle* temellendirdiği *psycheden* farklıdır. Dinamik, birbirinden ayrı, ama bağlantılı yapılardan oluşan, zihinsel etkinliklerdir. *Psyche*, Freud'un ego-sunu, bilinçdışını ve Jung'un kolektif bilinçdışı olarak adlandırdığı, çağlar boyu sık sık yinelenen ilkel örneklerden (doğum, ölüm,

eş bulma, tehlikeye karşı savunma) arketiplerden oluşan bir yapıdır. Jung tarafından ileri sürülen görüşler analitik psikoloji adıyla anılmış ve ayrı bir psikoloji dalı olarak kabul edilmiştir. Rahatlıkla okunan bu kitap analitik psikoloji konusunda önemli bir kaynak olarak karşımıza çıkıyor.

Deli Dumrul'un Bilinci
M. Bilgin Saydam
Metis Yayınları
İstanbul 1997
260 sayfa



Türklerin tarihindeki en önemli dönüm noktasının İslamiyet'in kabulü olduğu konusunda hemen tüm tarihçiler birleşir. Yazarın bir psikomitoloji denemesi olarak değerlendirdiği bu yapıt, Türk Halk Edebiyatı'nın Dede Korkut Kitabı'nda yer alan Deli Dumrul Boyu'nu Türkler'in tektarırlı dine geçiş sürecinde yaşananların yansımasını ele alıp yorumluyor. "Elinizdeki çalışma, kişisel ruhsal dinamiklerle, sosyo-kültürel olguların çakıştığı bir alana aittir. Dolayısıyla psikanalitik öğretinin ve insanın "bilinçlenme" sürecinde geçtiği aşamaları yorumlayan yaklaşımların türedi edimlerinden yararlanılmıştır" diyor yazar. Bilinçdışı bir ürün olarak gördüğü Deli Dumrul hikâyesini kendi kurduğu bir yöntem içinde çözümleyen yazarın yorumbilim ve görüngübilimsel yöntemleri kullandığı görülmüyor. Yöntem, düşünce ve içeriğiyle ilginç bir kitap.

Kahraman Olgu
Satranç Öğrenelim-1
Kahraman Olgu'ın hazırladığı kitap, satranç bilmeyenlere anlaşılır ve akıcı bir dille oyunu öğretiyor.

Verimlilik Dergisi
Milli Prodüktivite Merkezi'nin yayınladığı dergide insan kaynakları, toplam kalite yönetimi, çeşitli imalat, planlama ve strateji sistemleri verimlilikle ilgili içinde inceleniyor.

Ay ve Şenlik Ateşleri
Cesare Pavese'in bu son romanında, kendi geçmişi ve okullarıyla hesaplaşıyor. Kırsal kesimin ahlak anlayışı ve yazgıya karşı koymanın anlamsızlığı anlatıyor.

Defter
31. sayı. Yine edebiyat, tarih, değişen, devinen kavramlar üzerine yazılar. Yersizyurtsuzlunun yıkıcılığından çok gücünün yakalandığı bir Defter.

Elektronik Göz
Bilgisayarlar, uydularla hepimizi çevreleyen, izleyen bir gözetim toplumu oluştu. Bu bağlamda kaptı, siyasi iktidar, sosyal denetim, özgürlük ve demokrasi kavramlarının sonuçları inceleniyor.

Bin Yıl Eşiğinde Marksizm ve Türkiye Solu
Marksizm, oluşumu, gelişmesi günümüzdeki postmarksist eğilimler, Türk solu ile Marksizm'in ilişkileri biçimi ana başlıklar içinde bir çok kavram inceleniyor.

Yaratıcı İnsan
İnsan diğer canlılardan ayrı iki özellik düşgücü ve imgelem. Kitapta dinsel gereklilikler tanımlanıp bu iki özellikte, akla yeni biçimler verileceği ileri sürülüyor.

Türk-İş 97 Yıllık 1-2
Değişim dinamikleri ve 1990'ların bilançosu adında iki cilt halinde yayımlanan 1997 yılı Türkiye'nin ekonomik, mali ve sosyal alanlarını inceliyor.